

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quis dispenset in hac Irregularitate? §. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. II.

Quis dispenses Irregularitatem ex Hæresi.

I. DE summo Pontifice non est dubium, De Prælati Regularium, & Commissario Cruciatæ dixi breviter supra cap. 13. §. 18. Hic ergo solum debet esse sermo de Episcopis, Episcopaliq; Jurisdictione fungentibus

2. Ex suppositione sententiæ aliquorum dicentium, oriri Irregularitatem ex hæresi occulta, Dico, esse valde probabile, eam posse ab Episcopo dispensari, Cum enim Tridentinum concedat Episcopis, eos dispensare posse in omnibus Irregularitatibus ex delicto occulto provenientes, & ex probabili sententiâ, quam alibi diximus, supponamus, hanc potestatem non esse ab ipsis ablatam à Bulla Cœnæ, sequitur posse eos dispensare, etiam in hac Irregularitate ex hæresi occulta.

3. Dico Secundo, Episcopum non posse dispensare in Irregularitate oriâ ex delicto hæresis publico, vel deducto ad forum contentiosum, quod constat ex dicto Trid. sess. 24. c. 6. de Reform.

4. Solum hic non erit inutile scire, aliquos docere Episcopum posse ad usum aliorum Ordinum, præter usum Sacerdotii, dispensare eum (uniquè reconciliatum) qui Ordines suscepit ante lapsum in hæresim: quod certè improbable non est. Et hic per hanc occasionem adverte, Pium V. prohibuisse, ne Inquisitores ipsi dispensarent Præbiteros conversos ab Hæresi ad Missam celebrandam: de quo vide latius apud Santarellum. e

CAPUT XIX.

§. I.

De Irregularitate orta ex administratione Officii temporalis, & obligatione ad ratiocinia.

A. FFINIS est hæc Irregularitatis causa ei, quæ aliquanto superius dicta est, à defectu libertatis, per utramque enim est quis alteri obligatus.

Qui ergo sunt adstricti ad administrationem rerum temporalium alterius, & ad reddendam de ea rationem, sive quoad actiones, quas tempore administrationis exhibuerunt, sine quo ad bona, quæ tunc administraverunt, sunt Irregulares, dum ea obligatio perseverat; sic enim obligati, sunt minus apti ad functiones Sacras ac divina officia.

2. Sub nomine autem horum administratorum, quos uno nomine, Curiales appellant Sacri Canones, comprehenditur quilibet administrator rerum publicarum, puta Thesaurarius, Depositarius publicus, Advocatus, Actor, Executor, Magistratus, quos Juratos nos appellamus, Judex, Capitaneus, Prætor, Satelles, Solicitator, Procurator, Commissarius, Nuntius publicus. Comprehenditur etiam, ut notat Suarez, Procurator personæ privatæ, quicquid neget Toletus, immò, & Feudatarius, qui obligatur obsequia personalia Domino Feudi exhibere, Dux, Miles, Arcis Præfectus, Tutor, & Curator. Excipiuntur tamen Administratores Episcoporum, & rerum Ecclesiasticarum, quamvis temporalium, immò, & Tutores Pauperum, seu Misericordiarum personarum, atque adeo Viduarum, Pupillorumque valde indigentium, seu alio adjuvatore carentium: hæc enim cum sint opera pietatis, Clericalem statum nequaquam dedecent, immò in praxi video, aliquibus in locis, nullum Tutorem expelli ab Ordine; unde colligo, hac in re multum valere consuetudinem, & morem Ecclesiarum. Excipiuntur item saltem ex consuetudine, & tacita Pontificis concessione Consilii Regij tractantes res civiles dumtaxat. Hæc fusius tractata habes apud Suarezium, Gasp. Hurt. Layman, Castrop. citatos, aliosque.

3. Quoniam vero hæc, quæ diximus, tria involunt. Primò, officij administrationem. Secundo, obligationem ad reddendam rationem. Tertio, post redditam rationem, obligationem ad solvendam summam aliquam pecuniæ, vel ad luendam aliam pœnam ipsi inflatam: ideo non ignores, Irregularitatem hanc oriri ex sola officij administratione, & item (ex mea, aliorumque sententiâ contra Toletum) b ex sola obligatione an ratiocinia, quod solet evenire, quando, deposito officio, non dum patitur in Ratiocinijs satisfactum est, & multo magis ex utraque. At ex obligatione ad solvendam pœnam post redditam iam rationem, distinguendum est.

4. Si post redditam rationem, nullo interveniente dolo, remaneat quis adstrictus æri alieno, vel pœnæ non infamæ, probabilius est, non esse prohibendum ab Ordine, quia Jura de hac re (quæ cum sint odiosa, sunt restringenda) loquuntur de obligato ad ratiocinia, non vero de obligato ad solvenda debita ex datis jam ratiocinijs, sicuti, nec loquuntur de debitis

a Suar. d. 54 de Cens. 60. 3. n. 19. G. Hur. d. 2. de Irregul. diff. 18. Castrop. de Cens. d. 6. p. 13. n. 70

b Tolet. ap. G. Hur. l. c.

c Suar. loc. cit. n. 23. Castrop. l. c. n. 11. G. Hur. l. c. Dianna p. 4. tr. 2. ref. 98

cx